

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра філософії, біоетики та іноземних мов

**Контрольні питання
до диференційованого заліку
з дисципліни «Філософія з циклом
академічної доброчесності»
для здобувачів вищої освіти 1 курсу
фармацевтичного факультету ОНМедУ**

Контрольні питання складено проф. Ханжи В. Б.

Контрольні питання обговорено на засіданні кафедри філософії та біоетики 28 серпня 2023 р. Протокол № 1.

Зав. кафедри, проф. _____ Ханжи В. Б.

Контрольні питання ухвалено на засіданні предметної циклової методичної комісії з гуманітарних дисциплін 29 серпня 2023 р. Протокол № 1.

Голова предметної циклової методичної комісії з гуманітарних дисциплін, проф. _____ Ханжи В. Б.

1. Поняття світогляду. Історичні типи та структура світогляду. Філософія в системі світоглядних знань про світ та людину.
2. Предмет філософії. Зв'язок філософії та науки. Основні функції філософії.
3. Філософія стародавньої Індії. Веди – джерела філософської та релігійної думки Стародавньої Індії.
4. Ортодоксальні школи Стародавньої Індії.
5. Буддизм: виникнення, розвиток, сучасний стан. Школа лоаята.
6. Етика конфуціанства.
7. Поняття «Дао» в давньокитайській філософії. Даосизм: виникнення та еволюція.
8. Передумови та джерела виникнення античної філософії.
9. Мілетська школа (Фалес, Анаксимандр, Анаксимен). Діалектика Геракліта.
10. Вчення Піфагора про число та «гармонію сфер». Проблема буття та руху у вченні елеатів (Парменід, Зенон).
11. Антропологічна лінія в античній філософії. Софісти та Сократ.
12. Об'єктивний ідеалізм в давньогрецькій філософії: платонівське вчення про «світ ідей» та «світ речей».
13. Онтологія Аристотеля. Логічна система філософа.
14. Порівняльний аналіз атомістичних концепцій Епікура та Демокріта. Епікурейська етика.
15. Стоїцизм. Фаталістична тенденція вчення стоїків. Скептицизм про сумнівність можливості достовірного, повного пізнання світу.
16. Епоха пізнього еллінізму. Філософські джерела виникнення християнства.
17. Релігійний фаталізм та спроби його подолання. Вчення Августина Аврелія та Боеція.
18. Проблема теодицеї. Естетичний та етичний варіанти її вирішення.
19. Дискусія про природу універсалій.
20. Філософія Томи Аквінського та її продовження в неотомізмі.
21. Гуманістичний характер філософії епохи Відродження. Проблема людини у творчості італійських гуманістів.
22. Натуроцентристська тенденція філософії епохи Відродження. Вчення Дж. Бруно.
23. Наукова революція XVI-XVII століть та її роль у формуванні нової картини світу.
24. Проблема методу пізнання. Емпіризм та раціоналізм. Філософія Ф. Бекона про оптимальний шлях пізнання. Методологічна система Р. Декарта.
25. Онтологія Нового часу: дуалізм та монізм (Р. Декарт та Б. Спіноза).
26. Жорсткий детермінізм і заперечення свободи волі людини у філософії Б. Спінози.

- 27.Механіцизм як одна з сторін філософської думки XVII-XVIII ст.: вчення Т.Гоббса, французький матеріалізм (П.Гольбах, Ж.Ламетрі, Д.Дідро).
- 28.Суб'єктивістська тенденція філософії Нового часу: Дж.Берклі, Д.Юм.
- 29.Вчення І.Канта про пізнання, поняття апріорного та апостеріорного знання. Кант про дуалізм природного і морального в людині.
- 30.Об'єктивний ідеалізм Г.В.Ф.Гегеля. Розробка теорії діалектики.
- 31.Критика філософії Гегеля Л.Фейєрбахом.
- 32.Філософія К.Маркса і Ф.Енгельса (діалектико-матеріалістична філософія): від гегельянства до радикального оновлення філософії.
- 33.Пошук нових орієнтирів в філософії. Позитивізм О.Конта.
- 34.Волунтаризм А.Шопенгауера та Ф.Ніцше.
- 35.Екзистенціалізм. Вчення М.Гайдеггера, А.Камю, Ж.-П.Сартра.
- 36.Поняття «парадигми» у вченні Т.Куна. «Критичний раціоналізм» К.Поппера.
- 37.Києво-Могилянська академія. Філософська думка Петра Могили, Феофана Прокоповича.
- 38.Г.С.Сковорода про три світи та дві натури. Концепція «спорідненої праці».
- 39.Академічна філософія XIX століття. «Філософія серця» П.Юркевича.
- 40.Суспільно-філософське направлення в українській думці другої пол. XIX – поч. XX ст. Вчення Т.Г.Шевченка, М.П.Драгоманова, І.Я.Франка, Лесі Українки.
- 41.Українська філософія XX ст. (М.С.Грушевський, В.К.Винниченко, В.І.Вернадський).
- 42.Вчення М.О.Бердяєва про свободу та творчість.
- 43.Категорія буття як вихідне філософське поняття, його світоглядне та методологічне значення.
- 44.Буття духовне та матеріальне. Структура буття: об'єктивна та суб'єктивна реальність.
- 45.Природа, сутність та призначення людини. Діалектика духовного, біологічного та соціального в людині. Людина (індивід, особа, особистість, індивідуальність) та суспільство.
- 46.Категорія «матерія» та її фундаментальне значення в філософії та науковому пізнанні.
- 47.Поняття «рух». Різноманітність форм руху, їх класифікація.
- 48.Простір та час: субстанції чи реляції? Концепції І. Ньютона та А. Ейнштейна.
- 49.Проблема вектору часу: класичне, некласичне та постнекласичне вирішення.
- 50.Проблема змінюваності світу та його розвитку. Місце синергетики в поясненні світу.
- 51.Структура та ознаки свідомості. Самосвідомість. Свідоме та несвідоме в психіці людини. Свідомість та мова.

52. Суспільство як складна об'єктивна система, що саморозвивається. Структура суспільства. Форми суспільної свідомості.
53. Етична свідомість. Мораль і медицина. Принципи та особливості лікарської етики та медичної деонтології.
54. Проблема пізнаваності світу в історії філософії.
55. Шляхи і способи пізнавального освоєння світу. Сучасна філософська позиція щодо джерела знань, критика крайніх підходів.
56. Істина та заблудження. Різноманітність концепцій істини. Істина в медичному пізнанні.
57. Специфіка наукового пізнання. Форми організації та розвитку наукового пізнання: проблема, науковий факт, ідея, гіпотеза, теорія, парадигма.
58. Класифікація методів пізнання.
59. Діалектика як метод пізнання та відповідна теорія. Історичні типи діалектики.
60. Категорії, закони, принципи діалектики.
61. Синергетика як метод пізнання систем, що самоорганізуються.
62. Історія як процес розвитку людства. «Моністичний підхід» у вирішенні проблеми сенсу історії.
63. Поняття культури. Культура і цивілізація. «Цивілізаційний підхід» у вирішенні проблеми сенсу історії.
64. Поняття глобальних проблем цивілізації та пошуки шляхів їх вирішення.
65. Класифікація форм релігійних вірувань.
66. Світові релігії: буддизм, християнство, іслам.
67. Напрямки в християнстві: католицизм, православ'я, протестантизм.
68. Іслам: основи віровчення та культу. Основні напрямки в ісламі.
69. Релігія як світоглядна система. Структурні елементи релігії. Функції релігії.
70. Нормативно-правова база академічної доброчесності.
71. Епістемологічний та етико-правовий аспекти академічної доброчесності.
72. Демаркація наукового та позанаукового знання. Критерії науковості та академічна доброчесність у професійній (зокрема науковій) діяльності.
73. Порушення академічної доброчесності: основні види. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.
74. Наукова новизна та інтелектуальна власність. Авторське право та антиплагіатні заходи в науковому середовищі.